Terviseamet
info@terviseamet.ee 20.11.2026
Teadmiseks: Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (info@ttja.ee)

Terviseameti arvamuse andmisest loobumine Piirsalu kaitsetööstuspargi ehitusloa menetlustes ning elanike tervisemõju hindamine

MTÜ Päriselt Siin andmetel on Terviseamet loobunud arvamuse andmisest Piirsalu kaitsetööstuspargi puurkaevu, hoonete ja rajatiste ehitusloa taotluste kohta. Palume täpsustada selle menetlustoimingu sisu, õiguslikku alust ning seda, kas loobumisele eelnes tervisealane sisuline kontroll.

TTJA menetluses on ehitisregistri taotlused nr 2611271/12843 ja 2611201/29104 (ehitusloa taotlused ja ehitusteatised) ning nr 2611271/12956 (puurkaevu ehitusloa taotlus). TTJA 16.11.2026 kirjaga nr 16-12/26-18166-001 edastati ühtlasi arvamuse avaldamiseks Piirsalu kaitsetööstuspargi keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamata jätmise otsuse eelnõu, millele seisukoha andmise tähtaeg on 26.11.2026.

Eelnõu järgi kavandatakse Piirsallu A-kategooria suurõnnetuse ohuga lõhkeainetehas, mille aastane tootmisvõimsus on kuni 1200 tonni RDX-i või HMX-i ning lõhkematerjali käitlemismaht koos segudega kuni 2000 tonni aastas. TTJA soovib jätta uue KMH algatamata, tuginedes varasemale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele (KSH).

Mõistame, et Terviseameti osalemine kõigis ehitusloa menetlustes kohustusliku kooskõlastajana ei tulene automaatselt seadusest. Arvamusest loobumist ei saa siiski käsitada kinnitusena, et kavandatava tegevuse terviseriskid puuduvad või on piisavalt hinnatud. Soovime selgust asutuste pädevuse ja elanike tervise kaitseks tehtud kontrolli kohta.

Selgitustaotlus

1. Arvamuse andmisest loobumise alus. Millisel õiguslikul ja faktilisel alusel loobus Terviseamet arvamuse andmisest iga eespool nimetatud ehitusloa taotluse või ehitusteatise kohta? Palume täpsustada, kas Terviseamet kaasati kooskõlastaja või arvamuse andjana ning kas loobumise põhjuseks oli pädevuse puudumine, varasema hindamise piisavus, projektimaterjalide sisu või muu asjaolu.

2. Menetlusmaterjalidega tutvumine. Kas enne loobumist tutvuti ehitusprojektide, riskihinnangu, müramudelite, õhusaaste hajumisarvutuste, põhjaveeuuringu ja muude terviseohutuse seisukohalt oluliste dokumentidega? Kui jah, palume nimetada dokumendid, nende versioonid või kuupäevad ja tehtud järeldused.

3. Varasemad tervisemõju hinnangud. Kas Terviseamet on REP-i või KSH menetluses hinnanud konkreetselt Piirsallu kavandatava lõhkeainetehase mõju kohalikele elanikele? Millised varasemad hinnangud kehtivad Terviseameti arvates ka 02.–03.11.2026 esitatud ehitusprojektide kohta ning millistel alustel?

4. Keemiliste ainete mõju. Kas RDX-i, HMX-i ja teiste tootmisprotsessis kasutatavate või tekkivate ainete puhul on piisavalt hinnatud elanike pikaajalist ja lühiajalist kokkupuudet, võimalikke heitetippe ning eri ainete koosmõju? Palume viidata konkreetsetele tervisealastele hindamiskriteeriumidele ja allikatele.

5. Suurõnnetuste tervisemõju. Kas Terviseamet peab oma pädevuses vajalikuks hinnata plahvatuse, tulekahju, toksiliste suitsugaaside või kemikaalide avariilise leviku mõju elanike tervisele? Kui need küsimused kuuluvad teiste ametite pädevusse, palume täpsustada vastutuse jaotust ning menetlust, milles neid mõjusid terviklikult hinnatakse.

6. Joogivee kaitse. Kas on hinnatud kuni 350 m³ ööpäevase põhjaveevõtu ning võimaliku veereostuse mõju kohalike joogiveekaevude vee kättesaadavusele ja kvaliteedile? Kas vajalikuks peetakse mõjupiirkonna kaevude lähteolukorra fikseerimist ning seire- ja sekkumismeetmete määramist enne ehitamist?

7. Müra ja kumulatiivne tervisemõju. Kas hinnatud on tööstusmüra, olemasoleva lasketiiru, liikluse, valgustuse ja teiste asjakohaste mõjutegurite koosmõju elanike tervisele, sealhulgas unele ja heaolule? Kas KSH käsitlus on täpsustunud projekti suhtes piisav?

8. KMH algatamata jätmise eelnõu. Kas Terviseamet esitab sisulise seisukoha TTJA 16.11.2026 kirjaga nr 16-12/26-18166-001 edastatud KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule? Kui ei, siis miks? Kas amet peab varasemat KSH-d tervisemõjude hindamiseks piisavaks ning millistele konkreetsetele tõenditele see hinnang tugineb?

9. Edasine roll. Millistes järgmistes loa- või järelevalvemenetlustes kavatseb Terviseamet Piirsalu kaitsetööstuspargi terviseohutuse hindamises osaleda? Kas enne ehituslubade andmist või tegevuse alustamist tuleks määrata täiendavad tervisealased uuringud või tingimused?

Teabenõue

Avaliku teabe seaduse alusel palume elektrooniliselt väljastada Terviseameti valduses olevad järgmised dokumendid või anda täpsed juurdepääsuviited:

- ehitusloa taotluste ja ehitusteatiste kohta arvamuse andmisest loobumise teated ning nendega seotud olemasolevad põhjendused;
- Terviseameti varasemad seisukohad, kooskõlastused ja hinnangud Piirsalu kaitsetööstuspargi REP-i ja KSH menetluses, eelkõige tervisemõju käsitlev osa;
- Terviseameti valduses olevad terviseriski käsitlevad dokumendid ja asutustevaheline kirjavahetus Piirsalu kaitsetööstuspargi kohta;
- Terviseameti seisukoht TTJA 16.11.2026 KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta, kui see on vastamise ajaks koostatud.

Kui küsitud dokumenti ei ole koostatud või see ei ole Terviseameti valduses, palume seda sõnaselgelt kinnitada. Juurdepääsupiiranguga dokumendi korral palume väljastada avalik osa ning märkida piirangu õiguslik alus, ulatus ja kehtivusaeg.

Palume anda küsimustele kirjalikud, punktipõhised vastused koos õigusnormide ning olemasolevate dokumentide viidetega, selgitada loobumiskannete menetluslik tähendus ja kaaluda eraldi tervisealase seisukoha esitamist TTJA-le enne KMH algatamata jätmise ning ehituslubade üle otsustamist.

Arvestades TTJA määratud 26.11.2026 tähtaega, palume võimaluse korral edastada küsimustele 1, 2 ja 8 esialgsed selgitused varem ning saata need teadmiseks ka TTJA-le. Teabenõude osa palume täita avaliku teabe seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Kui mõni küsimus ei kuulu Terviseameti pädevusse, palume edastada see pädevale asutusele õigusaktides sätestatud korras ja meid sellest teavitada.

Pöördumise eesmärk on selgitada, kas ja kuidas on Terviseameti poolt kohalike elanike tervise kaitse tagatud.

Lugupidamisega,

Rein Kruusmaa

MTÜ Päriselt Siin